

“Историјски”: У Србији је та реч донедавно била на свим уснама и указивала је на посету хрватског председника Ива Јосиповића Београду (18-20 Јул 2010). Нова страница у односима двеју земаља и невиђена присност Јосиповића са српским колегом, Борисом Тадићем. То новонађено пријатељство, изказано скоро остентативно током та два дана, било у београдској пешачкој зони или под лустерима Београдске председничке палате. Било је речи, симбола и чак дела, као враћање те импозантне хрватске иконе Св. Богородице која се нашла у пртљагу ЈНА у току најгорих ратних година. Та икона биће враћена цркви Светог Димитрије у Даљу. Како објаснити ту идилу између дојучерашњих најжешћих непријатеља (српско-хрватски конфликт, који је предводио босански рат, био је неограничено насилан)? Ста је било са тужбом и контратужбом Загреба и Београда за геноцид у МСП-у? “Понекад је боље ако се правите да сте најбољи пријатељи на свету, него да се искрено и срдечно побацијете”, каже Ђорђе Вукадиновић, директор НСПМ-а, кога сва та српско-хрватска грљења подсећају на “Каравану братства и јединства” за време Тита. Зашто да не. Сећајмо се само да у пријатељству и рату двају држава, поготово кад су балканске земље у питању, нема чуда. Овде је подгревање српско-хрватских односа резултат доласка на власт нове генерације политичара са једне и са друге стране, мобилних, младих људи, без комплекса и ослобођених тегова прошлости. Такође, ваља поменути европску перспективу, свакако реалну за Хрватску, а након ње сигурно и за Србију.

Али, све је то било пре 22. јула и са стрепњом дочекане пресуде МСП-а о легалности једностраног проглашења независности Косова. Тог дана реч “историјски” променила је поље: наћићемо је у неком косовском или албанском часопису, јер је МСП одлучио да Косоварима да право, у одговору на тужбу Београда.

Тог дана нико се није смејао у српској престоници, чак ни оних пар про-европских личности који позивају Србе да окрену “страницу Косова” да би се боље концентрисали на тешкоће на путу ка Европи. Следећи тест за српску дипломатију биће да убеди већину Генералне скупштине УН да не уважава ову одлуку и, ако је веровати младом министру спољних послова Србије, Вуку Јеремићу, Србија није чекала јучерашњи дан да би почела да лобира у земљама, поготово афричким. Зашто је то могуће са Хрватском али није са Косоварима? Да ли се историја, скорија и давнија, другачије вреднују?

Није лако дати одговор на то питање кад има 35 степени и кад нема ни трунке хлада на паркингу у гужви граничног прелаза на српској граници. Налазимо се на мађарско-српском граничном прелазу са мојим пријатељем Атанасом, као што је често било последњих месеци. Међутим, овога пута се то доста лоше одвијало. Можда смо то и сами тражили. На почетку је било изричито али пристојно “Не” Атанаса на питање младе српске граничарке да јој се “понути кафа”; у ствари - захтев за флашу вина да би се добила благонаклоности граничарке: Наша кола су била претоварена до крова, у

Србија, за малу и велику историју

Пише: Le Monde
петак, 23 јул 2010 20:59

гастарбајтерском фазону. Из цуга смо морали све да повадимо, чопор граничара је насрнуо на кутију која је негде четрдесетих година била паковање лепог швајцарског сата а која данас служи као остава за бизнис-карте и сличне документе и журналистичке фетише који се ритуално нагомилавају у нашим бироима. “Где је сат? Да вам кажем, кад ја тражим, онда ћу и наћи”, добацује нам знојав граничар. “Није страшно, каже Атанас, имаћемо о чему да причамо”. То је сигурно. Дакле толико за малу историју (причу). Свима желим угодно лето.

(**Le Monde**, Alexandre Levy: Serbie pour la petite histoire et la grande)